

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 9C/134/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7913210886
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2014:7913210886.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Evou Vargovou v právnej veci žalobkyne: M. D., nar.XX.XX.XXXX, bytom V. L.Š., L. XXX zast. JUDr. Zdeňka Vokálová, advokátka, AK Hlavná 61, Prešov proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa a.s., Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31690904, práv.zast. Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan s.r.o., so sídlom Užhorodská 21, Košice, IČO: 47231785 o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

- I. Súd zrušuje rozsudok Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.1.2012 sp.zn. 3C/465/2012 z dôvodu podľa §40 ods.1 písm. j/ zákona č.244/2002 Z.z.
- II. Súd odkladá vykonateľnosť tohto rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.1.2012 sp.zn. 3C/465/2012 do právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci o návrhu žalobkyne na zrušenie rozhodcovského rozsudku.
- III. Súd nevyhovuje návrhu žalovaného na prerušenie konania.
- IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni na trovách konania sumu 135,76Eur na účet právnej zástupkyne žalobkyne v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- V. Žalovaný je povinný zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Trebišov súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 331,50 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.1.2012 sp.zn. 3C/465/2012 podľa ust. §40 ods. 1 písm. c a j/ v spojitosti s ust. § 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Žalobu odôvodnila tým, že Arbitrážny súd Košice nemal právomoc na konanie a rozhodovanie o návrhu žalovaného, pretože rozhodcovská doložka, na základe ktorej mala byť právomoc Arbitrážneho súdu Košice založená, je neplatná. Žalobkyňa odôvodňuje neplatnosť rozhodcovskej doložky tým, že pri podpise poisťnej zmluvy jej boli dané na podpis aj všeobecné poisťné podmienky žalovaného, súčasťou ktorých bol aj text dohody o rozhodcovskej doložke. Podľa žalobkyne však táto rozhodcovská doložka nemôže byť platná, pretože vylučuje, aby ktorýkoľvek z účastníkov poisťnej zmluvy v prípade sporov mohol svoje právo a nárok uplatniť aj na všeobecnom súde. Poukázala na to, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká je neplatná, čím došlo k porušeniu jej práv ako spotrebiteľky. Na základe tejto doložky došlo k vydaniu rozsudku rozhodcovského súdu, aj keď k tomu nemalo dôjsť, pretože rozhodcovská doložka nebola platne uzavretá a právomoc rozhodcovského súdu nebola daná.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Podľa žalovaného žaloba je neurčitá a nepreskúmateľná, lebo v petite sa neuvádza konkrétny zákonný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Poukázal na 19 odôvodnenie smernice 93/13 EHS, ktoré nebolo prevzaté do právneho poriadku SR a domáhal sa jeho priameho účinku na predmetný prípad. Podľa neho vdanom prípade neboli porušené žiadne predpisy na ochranu spotrebiteľa, aj keby sa toto odôvodnenie smernice

nevzťahovalo na predmetný poisťný vzťah, lebo rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná, nakoľko žalobkyňa mohla túto podmienku z poisťného vzťahu vylúčiť nepodpísaním osobitného dojednania. Ďalej poukázal na to, že pri preberaní ustanovenia smernice, a to konkrétne prílohy č. 1 písm.q/ smernice došlo k predkladovej chybe, ktorá zmenila pôvodný účel a zmysel tohto ustanovenia, a preto nemožno rozhodcovskú doložku v apriori považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže vo veci bolo rozhodnuté na základe zákona o rozhodcovskom konaní. Ďalej poukázal aj na záznam, v ktorom je obsiahnuté prehlásenie žalobkyne, že informácie sprostredkovateľom poistenia jej boli podané vyčerpávajúco, jasno, aby im porozumela.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi, obsahom spisu Arbitrážneho súdu Košice sp.zn. 3C/465/2012 a zistil tento skutkový stav veci:

V konaní bolo zistené, že dňa 4.1.2012 podal žalovaný na Arbitrážny súd Košice návrh na začatie konania, na základe ktorého žiadal, aby Arbitrážny súd Košice rozhodol o jeho pohľadávke voči žalobkyni, ktorá pozostáva z nezaplatenej pohľadávky 61,74 Eur. Zároveň žiadal, aby súd uložil žalobkyni povinnosť uhradiť aj trovy konania.

Arbitrážny súd Košice bez nariadenia pojednávania dňa 19.1.2012 rozhodol rozhodcovským rozsudkom sp.zn. 3C/465/2012 tak, že uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť pre žalovaného sumu 61,74 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur do 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku. Tento rozhodcovský rozsudok bol doručený žalobkyni dňa 21.6.2013.

Tieto skutočnosti súd zistil zo spisu Arbitrážneho súdu Košice sp.zn. 3C/465/2012.

Žalobkyňa v zákonnej 30 dňovej lehote dňa 16.7.2013 podala na OS Trebišov žalobu proti žalovanému, ktorou žiadala, aby súd vyššie uvedený rozhodcovský rozsudok zrušil z dôvodov vyššie uvedených. V žalobe konkrétne uviedol aj zákonné ustanovenia, v zmysle ktorých sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, a to §40ods. 1 písm. c a j/ zák. č. 244/2002 Z.z.

Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že žalovaný uplatnil svoj nárok na rozhodcovskom súde ako nárok z poisťnej zmluvy, uzavretej medzi účastníkmi konania. Ide o poisťnú zmluvu zo dňa 25.6.2007 č.4446590003. Predmetom poisťnej zmluvy bolo životné poistenie. Rovnako nie je sporné medzi účastníkmi, že k zmluve boli pripojené všeobecné poisťné podmienky a ani to, že obsah týchto poisťných podmienok potvrdila žalobkyňa vlastnoručným podpisom dňa 25.6.2007. Súčasťou všeobecných poisťných podmienok sú aj osobitné zmluvné dojednania vyššie uvedenej poisťnej zmluvy. V bode 2 osobitných zmluvných dojednaní č.01/2007 k poisťnej zmluve č.4446590003 sa uvádza, že „ poisťník /poistený/ a poisťovníka týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti, podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku“. Aj toto osobitné zmluvné dojednanie je opatrené podpisom žalobkyne, ako aj osoby konajúcej za žalovaného.

Podľa ust. §40 ods.1 písm. j/ zák.č.244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského súdu, len ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ust. §3 ods.1 citovaného zákona, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetko alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa ust. §4 ods.1 citovaného zákona, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa ust. §5 ods.2 citovaného zákona, ak je súčasťou inak neplatnej zmluvy rozhodcovská doložka, tá je neplatná len vtedy, ak sa na ňu vzťahuje dôvod neplatnosti zmluvy.

Podľa ust. §4 ods.8 zák.č.250/2007 Z.z. na ochranu spotrebiteľa predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konanie v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä

konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, leš, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa ust. §2 písm. a/ zák.č.250/2007 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá používa služby pre osobnú potrebu.

Podľa ust. §2 ods.b zák.č.250/2007 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi poskytuje služby, alebo jeho splnomocnenec.

Podľa ust. §2 písm.i/zák.č. 250/2007 Z.z. sa na účely tohto zákona rozumie službou akákoľvek činnosť alebo výkon, ktorý je ponúkaný spotrebiteľovi odplatne, s výnimkou činnosti upravených osobitnými predpismi.

Podľa ust. §52 ods.1 Občianskeho zákonníka /ďalej len „OZ“/ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. §53 ods.4 písm.r/ OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa ust. §53 ods.5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení súd zrušil vyššie uvedený rozhodcovský rozsudok potom, čo zistil, že podľa rozhodcovskej doložky, uzavretej medzi účastníkmi dňa 25.6.2007, o nárokoch žalobkyne, vyplývajúcej z vyššie uvedenej poisťovnej zmluvy, môže výlučne rozhodovať iba rozhodcovský súd. Takto formulovaný text rozhodcovskej doložky z 25.6.2007 nie je medzi účastníkmi sporný. Vzhľadom na ust. §53 ods.4 písm.r/ a §53 ods.5 OZ dohoda rozhodcovskej doložky je neplatná, pretože sa v nej uvádza, že spory s dodávateľom, vyplývajúce z poisťovnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi, je oprávnený riešiť výlučne rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní. V prípade neprijateľných podmienok ide stále o porušenie všeobecne právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, a preto u žalobkyne je daný dôvod na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa §40 ods.1 písm.j/ zák.č.244/2002 Z.z..

Žalobkyňa v žalobe uviedla, že dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku je ust. §40 ods.1 písm.c/ a j/.

Dohoda o rozhodcovskej doložke je neplatným právnym úkonom, pretože odporuje zákonu, teda ust. §53 ods.4 písm.r/ OZ, ide o absolútnu neplatnosť dohody o rozhodcovskej doložke, a preto súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou neplatnosti právneho úkonu tak, ako ho určí účastník konania. Z uvedeného dôvodu súd určil, že je tu dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa §40 ods.1 písm.j/ zák.č.244/2002, pretože rozhodcovský súd porušil všeobecne záväzný predpis na ochranu spotrebiteľa, ktorým je práve ust. §53 OZ. Toto vyplýva aj z poznámky pod čiarou ako odkaz č.13 a práve na §53 OZ.

Pokiaľ žalovaný žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že žaloba je neurčitá, nezrozumiteľná a nepreskúmateľná, lebo v petite nie je uvedené zákonné ustanovenie, podľa ktorého sa žalobkyňa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, tak podľa názoru súdu takéto tvrdenie žalovaného je iba účelovou obranou, pretože žalobkyňa v žalobe uviedla dôvody a konkrétne ustanovenia zákona, podľa ktorých sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, teda jej návrh je určitý, zrozumiteľný a preskúmateľný. Rovnako ostatné dôvody, uvádzané žalovaným súd považuje za neopodstatnené a právne bezvýznamné vzhľadom k tomu, že v danom prípade poisťovná zmluva, ktorá bola uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľská zmluva a dohoda o rozhodcovskej doložke je absolútno neplatným právnym úkonom, pretože odporuje zákonu. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by obsah rozhodcovskej doložky bol v súlade so zákonom, s ust. § 53 ods. 4 písm. r/ a §53 ods. 5 OZ. Preukázanie skutočností, že obsah rozhodcovskej doložky rigorózne určuje, že spory medzi účastníkmi sa majú riešiť výlučne v

rozhodcovskom konaní, činí zo zákona takúto dohodu o rozhodcovskej doložke neplatnou, tak ako to už bolo uvedené vyššie.

Ďalej súd poukazuje na to, že znenie smernice má význam pri výklade a aplikácii generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 OZ, pretože už len tým, že tvorca smernice osobitne v prílohe poukázal na niektoré klauzuly nepochybne tak urobil preto, že majú vysokú potenciú spôsobiť v praxi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a preto ani nesprávny slovenský preklad smernice v časti prílohy bod q/ nemá zásadný význam v danom prípade.

Podľa dôvodovej správy k § 53 ods. 4 písm. r/OZ „spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú“.

Súd už vo veci nevykonal ďalšie dokazovanie výsluchom svedka sprostredkovateľa poistenia na návrh žalovaného k okolnostiam uzavretia poistnej zmluvy, pretože takéto dokazovanie nepovažoval za potrebné, z dôvodu, že výsluchom svedka by neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by mali zásadný význam na právne posúdenie veci.

Na návrh žalobkyne súd podľa §40 ods.2 zák.č.244/2002 Z.z. odložil vykonateľnosť vyššie citovaného rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že konanie o zrušenie tohto rozhodcovského rozsudku nie je právoplatne skončené a vo veci je rozhodnuté tak, že sa rozhodcovský rozsudok zrušuje.

Žalovaný podal návrh na prerušenie konania z dôvodu, že pred ústavným súdom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto súdne konanie. Konkrétne navrhol, aby súd toto konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku podľa 109 ods.2 písm.c/ O.s.p. prerušil až do právoplatného ukončenia konania o uznesení NS SR sp.zn. 6Cdo1/2012, vedeného pred ústavným súdom pod sp.zn. IIÚS382/2013Rpv5052/2012, poukazujúc na to, že v náleze Ústavného súdu SR sp.zn. IIÚS499/2012 z 10.7.2013 bolo konštatované porušenie základného práva žalovaného na spravodlivý proces, a to postupom NS SR v exekučnej veci, vedenej pod sp.zn. 2Cdo5/2012. Toto rozhodnutie NS SR sp.zn. 2Cdo5/2012 bolo ústavným súdom zrušené a pritom je takmer totožné s rozhodnutím NS SR sp.zn. 6Cdo1/2012, teda s uznesením NS SR, o ktoré žalobkyňa opiera svoju argumentáciu v tomto konaní. Uznesením ÚS SR sp.zn. IIÚS382/2013 zo dňa 10.7.2013 ústavný súd prijal na ďalšie konanie sťažnosť Obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa a.s., ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl.46 ods.1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl.6 ods.1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd okrem iného aj postupom a uznesením NS SR sp.zn. 6Cdo1/2012 z 21.3.2012. Žalovaný považuje závery uvedené v uznesení NS SR sp.zn. 6Cdo1/2012 pre vec právne významné. Z prijatia ústavnej sťažnosti, dotýkajúcej sa tohto uznesenia na ďalšie konanie v spojení s nálezom ústavného súdu v obdobnej veci /IIÚS499/2012/ vyplýva pravdepodobnosť hraničiaca s istotou, že uznesenie NS SR sp.zn. 6Cdo1/2012 bude zrušené. Vec prejednáva identický senát ústavného súdu /IIÚS/, ktorý v inom obdobnom konaní /IIÚS499/2012/ podobné uznesenie NS už zrušil. Po oboznámení sa s vyššie uvedeným nálezom Ústavného súdu SR súd konštatuje, že predmetný nález nemá taký súvis s vecou OS Trebišov sp.zn. 9C/134/2013, ktorý by odôvodňoval prerušenie konania z niektorých dôvodov uvedených v §109 a 110 O.s.p. Z citovaného nálezu súd zistil, že predmetom konania pred Ústavným súdom SR a NS SR je exekučné konanie, ako aj posudzovanie porušovania práva účastníka konania, spočívajúce v odňatí jeho možnosti konať pred súdom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrhu žalovaného na prerušenie konania nevyhovel.

Podľa ust. §142 ods.1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd na základe zásady úspešnosti priznal žalobkyňu na trovách konania trovu právneho zastúpenia, vyčíslené právnu zástupkyňou žalobkyne v žalobe, vo výške 135,76 Eur. Právna zástupkyňa žalobkyne vykonala 2 úkony právnej služby: prevzatie veci a príprava, návrh. Odmena za jeden úkon v zmysle vyhl.č.655/2004 Z.z. predstavuje 60,07Eur + režijný paušál 7,81Eur. Teda odmena za dva úkony 2x60,07Eur, t.j.120,14Eur, 2x režijný paušál 2x7,81Eur, t.j.15,62 Eur, spolu 135,76 Eur.

Trovy konania vo výške 135,76 Eur je povinný zaplatiť žalovaný na účet právneho zástupcu žalobkyne v zmysle ust. §149 ods.1 O.s.p. tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Žalobkyňa je oslobodená od platenia súdnych poplatkov podľa §4 ods.2 písm.za/ zák.č.71/1992 Zb., pretože ako spotrebiteľ sa domáha ochrany svojho práva na súde.

Keďže žalovaný nebol v konaní úspešný, súd podľa §2 ods.2 zák.č.71/1992 Zb. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 331,50 Eur tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15.dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§ 205 ods. 1/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie /§205 ods. 3 O.s.p./.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.